

Šrůtek – na Valašsku byl první

seriál
**FOTOGRAFOVÉ
VALAŠSKA**

Seriál o fotografech nás tentokrát zavede do Valašského Meziříčí. Zde, ve Vsetínské ulici si v roce 1894 otevírá fotoateliér Otakar Šrůtek (1870 – 1937). Zhotovuje hlavně klasické fotografie – portréty, skupiny, tabla. Ale zajímá ho i dění ve městě a na celém Valašsku. V roce 1910 dodává 30 fotografií pro průvodce po Valašském Meziříčí a okolí, který vydává Spolek pro okrašlování a ochranu domoviny. Zachycuje také valašská města, sokolské slety i vojenské lazarety za 1. světové války. Většina těchto snímků pochází z let 1910 – 1920. Některé vydává na pohlednicích. Později si otevírá filiálky ve Vsetíně, Rožnově pod Radhoštěm a v Bystrici pod Hostýnem.

Dnes se zaměřím na jeho fotografické dílo ze dvou úhlů. Z pohledu hrdého českého voliče – vlastence na počátku 20. století a z pohledu muzejního fotografa o

sto let později.

Tím prvním pohledem jsou jeho snímky ze setkání s profesorem T.G.Masarykem. Poprvé jej fotografoval v létě roku 1906 při jeho dovolené v Jarcové na „Žabární“. Podruhé v roce 1907 před hotelem Moravia na náměstí ve Valašském Meziříčí. Právě tady se Masaryk dozvídá o svém volebním úspěchu – 23. května 1907 byl totiž poprvé zvolen poslancem říšské rady za volební obvod třinácti měst východní Moravy. Masarykovo volební vítězství bylo výsledkem jeho přesvědčivé agitace mezi voliči, ale i výsledkem spolupráce jeho stoupenců a přátel z České strany pokrokové, které byl předsedou. Masaryka na fotografiích zachycuje později již jako prezidenta při jeho návštěvách Valašského Meziříčí v letech 1924, 1928 a 1930.

Druhý je pohled muzejníka.

Významným mezníkem ve vývoji etnologické fotografie byla Národopisná výstava československá v roce 1895 v Praze, která značně prohloubila již rozšířenou ideu o zachycení mizejícího světa a snahu po národní samostatnosti. Bylo vyzváno množství autorů z řad profesionálních i amatérských fotografů. V oblasti dokumentace lidové kultury na Valašsku byl tehdy osloven významný majitel jednoho z prvních tamějších fotografických ateliérů – O. Šrůtek.

Řídil se a rozvíjel doporučení Fotografického odboru Národopisné výstavy československé. Většina těchto zásad byla v následujícím roce formulována také v přednášce zakladatele Rakouského národopisného muzea M. Haberlandta „Fotografie ve službách lidovědy“ (1896). Počin, který ovlivnil praxi mnoha institucí a položil základy pro národopisnou fotografickou dokumentaci.

Milan Ošťádal, Muzeum regionu Valašsko